

Valkeakosken kaupungin konserniohje

2021

Sisällysluettelo

1 Omistajaohjaus	3
2 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite.....	3
2.1 Soveltamisala	3
2.2 Sitovuus	4
3 Konserniohjaus.....	4
3.1 Toimivallanjako.....	4
3.2 Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	4
3.3 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen	5
3.4 Kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	5
3.5 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa.....	6
3.6 Konsernin sisäiset palvelut	7
3.6.1 Rahoitus.....	7
3.6.2 Riskienhallinta.....	7
3.6.3 Henkilöstöpolitiikka	7
3.6.4 Hankinnat.....	7
3.6.5 Tietojärjestelmät.....	8
3.7 Emoyhteisön nimeämät edustajat tytäryhteisöissä	8
4 Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat ohjeet	9
5 Palkkiot ja palkitseminen	9
5.1 Hallituksen jäsenten palkkiot	9
5.2 Toimitusjohtajan ja yhtiön henkilökunnan palkitseminen	9
5.3 Palkkoja ja palkkioita koskevien tietojen ilmoittaminen	9
6 Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus	10
6.1 Raportointi	10
6.2 Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet	10
6.3 Riskienhallinta	10
6.4 Sisäinen tarkastus	10
7 Tilintarkastus	11
8 Tiedottaminen	11
9 Tarkastuslautakunta	11
10 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus	12
11 Vastuuvakuutukset	12
Liite: Valkeakosken kaupungin kaupunkikonserni	13

1 Omistajaohjaus

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä aktiivisesti myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Myötävaikuttaminen perustuu kuntastrategiaan, omistajapolitiikkaan ja yhteisölle asetettuihin tavoitteisiin sekä yhteisöistä ja toimintaympäristön muutoksista saatuun tietoon perustuviin arviointeihin. Toimenpiteet voivat liittyä mm. perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kaupunkia eri yhteisöissä edustaville henkilöille tai muuhun kaupungin määräysvallan käyttöön.

Toimenpiteiden kirjaamisella on suuri merkitys myös hankintalain 15 §:n mukaisten kaupungin sidosyksiköiden statuksen kannalta. Näillä kirjauksilla voidaan tosiasiallisen toiminnan ohella osoittaa mm., että kaupungin tosiasiallisesta määräysvallasta sidosyksikköön on myös pyritty huolehtimaan. Omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus.

Aktiiviseen kaupungin omistajaohjaukseen kuuluu vuoropuhelu tytäryhteisön kanssa eli se on molemminpuolista myötävaikuttamista. Myötävaikuttamista voi tapahtua myös epämuodollisin keinoin erityisesti kaupungin kokonaan omistamissa yhtiöissä. Kaupungin omistajapolitiittiset tavoitteet on määritelty tarkemmin erillisessä kaupungin omistajapolitiittista ohjelmaa koskevassa päätöksessä.

2 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

2.1 Soveltamisala

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kaupungin osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteyseritystä ja osakkuuseritystä. Kaupungin tytäryhtiöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät joihin kaupunki kuuluu, ovat lueteltu konserniohjeen liitteessä.

2.2 Sitovuus

Kaupunkikonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, osakassopimuksesta tai säännöistä muuta johdu. Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti konserniohjeessa erikseen mainituille tahoille (esim. kaupungin keskushallintoon sekä kaupunginjohtajalle). Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

3 Konserniohjaus

3.1 Toimivallanjako

Konsernijohto, konsernijohdon tehtävät sekä toimivalta on määritelty Valkeakosken kaupungin hallintosäännössä (KV 14.12.2020 § 19).

3.2 Kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja konsernijohdon edustajat käyvät myös tavoitteiden toteutumiskeskustelut tytäryhteisöjen johdon kanssa.

Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kaupungille sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen

toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

3.3 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Kaupungin tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kaupungille **puolivuosittain (aiemmin kolmannesvuosittain)** raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoiva viipymättä konsernijohtolle.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kaupungille tiedot konsernitalinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto antaa tarkemmat ohjeet konsernitalinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

3.4 Kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Kaupungin luottamushenkilöllä on oikeus saada kaupungin viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti hallintojohtajalle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

3.5 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kaupunkiin
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön tulospalkkaus- ja kannustinjärjestelmä sekä sen muutokset
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen johdannaisinstrumenttien käyttö
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut

- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että ennakkokäsitys on haettu ja että se kirjataan pöytäkirjaan siinä kokouksessa, jossa ennakkokäsityksen alaisesta asiasta tehdään päätös. Kaupungin kannan hakeminen ei siirrä vastuuta päätettävästä asiasta.

3.6 Konsernin sisäiset palvelut

Kaupunki järjestää keskitetysti konsernin sisäisinä palveluina. Tällaisia sisäisiä palveluja ovat erimerkiksi rahoitus- ja sijoitustoiminta (ml. konsernitilijärjestelmä), maksuliikenteen hoito, hankinnat, vakuuttaminen, henkilöstöhallinto, taloushallinto ja tietohallinto.

3.6.1 Rahoitus

Kaupunginhallituksen ohjeet kaupungin kassavarojen tilapäisestä sijoittamisesta pankkilaitoksiin ja sijoitusrahastoihin koskevat koko konsernia. Konsernissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, joka mahdollistaa konsernin sisäisen lainauksen. Konsernitilistä on erilliset ohjeet. Lainan takauksia ja vakuuksia koskien noudatetaan kaupungin omistajapoliittista ohjelman linjauksia.

3.6.2 Riskienhallinta

Koko kaupunkikonsernissa noudatetaan yhtenäisiä riskienhallinnan toimintaperiaatteita. Tytäryhteisöt luovuttavat emoyhtiölle riskienhallinnan kannalta tarpeelliset tiedot. Tarvittavat vakuutukset otetaan kilpailutuksen perusteella konsernin johdon määräämästä vakuutusyhtiöistä silloin, kun sen on konserniedun mukaista.

3.6.3 Henkilöstöpolitiikka

Tytäryhteisöissä noudatetaan soveltuvin osin kaupungin henkilöstöpolitiikkaa. Yhteyshenkilönä toimii kaupungin henkilöstöpäällikkö. Palkkauksessa ja muissa sopimuksenvaraisissa etuuksissa noudatetaan tytäryhteisön toimialan sopimusten mukaisia periaatteita. Vastaavasti eläke-edut määräytyvät kullakin toimialalla yleisesti sovellettavan eläkejärjestelmän mukaisesti. Palkkauksen, palkitsemisten ja henkilökohtaisten etuuksien osalta pyritään noudattamaan mahdollisimman suurta tasapuolisuutta koko kaupunkikonsernissa.

3.6.4 Hankinnat

Kaupungin toimialojen ja konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee selvittää hankintayhteistyön edellytykset ennen hankintojen toteuttamista. Palveluja tuottaessa on vältettävä päällekkäistä toimintaa. Yhteisöjen tulee ulkopuolisia palveluja tarvitessaan ja hankintoja tehdessään pyytää

tarjoukset myös emoyhteisöön kuuluvilta laitoksilta ja muilta konserniyhteisöiltä, mikäli niiltä on ko. palvelu tai tuote saatavissa. Konserniin kuuluvien yhteisöjen tulee selvittää tukipalveluja (esimerkiksi hallinto-, taloushallinto-, tietohallinto-, materiaali-, ateria-, tilapalveluja) hankkiessaan konsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Tältä osin otetaan huomioon hankintalainsäädännön määräykset sidosyksikköhankinnoista.

Tytäryhteisöjen on hankintoja tehdessään otettava huomioon hankintalain 1. luvun 5 §:n hankintayksikön määritelmä, jonka mukaan hankintalainsäädännön tarkoittamia hankintayksiköitä ovat myös julkisoikeudelliset laitokset eli yksiköt, joihin viranomaiset voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen johdosta ja yhtiö on perustettu täyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta. Vesi- ja energiahuollon, liikenteen sekä postipalvelujen alalla toimivat yhtiöt noudattavat erityisalojen hankintoihin liittyvää lainsäädäntöä. Lisäksi konsernilla on yhteinen hankintaohje.

3.6.5 Tietojärjestelmät

Kaupunkikonsernin yksiköt käyttävät samoja tietojärjestelmiä sekä noudattavat yhteisiä tietohallinnon strategioita ja toimintaohjeita, mikäli siihen ei ole toiminnallisia tai taloudellisia esteitä.

3.7 Emoyhteisön nimeämät edustajat tytäryhteisöissä

Hallintosäännön mukainen viranomainen päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallitukseen. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallitukseen nimetään kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on konsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Kaupungin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on kuntalain 47 §:n mukaan otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä strateginen merkittävyys

Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin edustajan tulee toimia tytäryhteisössä kaupungin ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisesti. Jos kaupungin edustajana tytäryhteisön hallintoon valittu henkilö on tilanteessa, jossa hän joutuisi toimimaan kaupungin edun vastaisesti, tulee hänen pyytää konsernijohdolta selkeät toimintaohjeet. Myös Valkeakosken kaupungin vähemmistöosuus omistamien yritysten ja yhteisöjen hallituksissa tai muissa toimielimissä

toimivien kaupungin nimeämien edustajien tulee pyrkiä toimimaan niin, että konserniohjeen periaatteita voidaan soveltuvin osin noudattaa.

4 Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat ohjeet

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisuutena turvaten.

Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia hallituksessa hyväksytyin ohjeen antamisesta uudelle toimitusjohtajalle ja uusille hallituksen jäsenille heidän tultua valituksi tehtävään. Sisäistä valvontaa ja hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kaupunkia yhtiökokouksessa edustavia ja muita kaupungin puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

Merkittävimmissä yhtiöissä on laadittava hallitustyöskentelyä ohjaava työjärjestys.

5 Palkkiot ja palkitseminen

5.1 Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista ja puheenjohtajan mahdollisesta vuosipalkkiosta päättää konserniyhteisössä yhtiökokous. Konserniyhtiöissä kokouspalkkio seuraa Valkeakosken kaupunginhallituksen kokouspalkkiota. Kokouspalkkio maksetaan kokouksen puheenjohtajalle 50 prosentilla korotettuna. Hallituksen jäsenet eivät voi olla osallisena tulospalkkio- tai muissa vastaavissa järjestelmissä.

5.2 Toimitusjohtajan ja yhtiön henkilökunnan palkitseminen

Tulospalkkio- ja muiden yhtiön sisäisten palkitsemisjärjestelmien kehittäminen on yhtiön hallituksen vastuulla. Yhtiön on selostettava yhtiön toimitusjohtajalle ja henkilöstölle maksettujen tulospalkkojen ja -palkkioiden määrä sekä palkitsemisen perusteet toimintakertomuksessa.

5.3 Palkkoja ja palkkioita koskevien tietojen ilmoittaminen

Tilinpäätöksessä on ilmoitettava erikseen toimitusjohtajalle ja hallitukselle maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä.

6 Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

6.1 Raportointi

Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiössä on toimiva johtamisjärjestelmä ja säännöllinen raportointi, joka on oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen. Kaupunkikonsernin tytäryhteisön on annettava kaupunginhallitukselle vuosittain selvitys valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta ja riskienhallinnasta sekä toimintakertomus, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase liitetietoineen sillä tarkkuudella, joka konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvitaan. Tytäryhteisön on raportoitava kaupunginhallitukselle ennakkoon ilmoitettuun päivämäärään mennessä annettujen ohjeiden mukaan.

6.2 Sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet

Yhtiön hallitus huolehtii siitä, että yhtiössä on määritelty sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet ja että yhtiössä seurataan valvonnan toimivuutta. Hallituksen tulee säännöllisesti arvioida yhtiön sisäisen valvonnan sekä riskienhallinnan tuloksellisuutta ja raportoida kehityksestä vuosittain kaupunginhallitukselle.

6.3 Riskienhallinta

Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan ja että riskienhallinnan periaatteet on määritelty. Kokonaisvastuu yhtiön riskienhallinnasta kuuluu hallitukselle. Sisäinen tarkastus ja tilintarkastaja arvioivat niitä prosesseja, joilla organisaatiossa varmistetaan, että merkittävät riskit on ymmärretty ja että niitä hallitaan asianmukaisesti.

6.4 Sisäinen tarkastus

Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhtiön sisäinen tarkastus on järjestetty ja oikeassa suhteessa liiketoiminnan laatuun ja laajuuteen. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

7 Tilintarkastus

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Kaikkiin kaupungin tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

8 Tiedottaminen

Yhteisön tiedotuksesta vastaa hallitus sekä omistamiseen liittyvistä asioista kaupungin puolella kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa. Yhteisön tai säätiön on myös oma- aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tai säätiön on informoitava kaupunkia ennen merkittävän asian julkiseksituloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolella kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kaupungin yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset. Hallituksen on huolehdittava, että tiedottaminen on riittävää. Milloin yhtiöllä on asiakkainaan kuntalaisia, yhtiön toiminta on laajaa tai yleistä mielenkiintoa herättävää, on yhtiön huolehdittava, että yhtiössä on laadittu vuosikertomus, joka on yleisesti saatavilla. Vuosikertomus ja vastaavat tiedot katsotaan olevan yleisesti saatavilla, mikäli ne ovat yhtiön verkkosivuilla.

9 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Kaupunginhallitus nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettaminen tavoitteiden toteutumisen ja kaupunkikonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön

kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

10 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus

Yhtiöissä noudatetaan osakeyhtiölakia ja säätiöissä säätiölakia. Hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, konsernihallinnon tai muu kaupungin viranhaltija ei saa paljastaa ulkopuoliselle yhtiön liikesalaisuuteen kuuluvaa asiaa. Hallituksen jäseniä koskee osakeyhtiölain mukainen vahingonkorvausvelvollisuus yhtiölle ja ulkopuoliselle tuottamastaan haitasta. Yhtiössä saatua tietoa ei saa käyttää yhtiön tai kolmannen osapuolen vahingoksi muussa kaupungin päätöksenteossa. Yhtiötä koskeva asia tulee kaupunginhallituksessa vireille, kun yhtiön toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ottaa yhteyttä konsernihallintoon tai päinvastoin. Yhtiön kaupungille toimittamat asiakirjat ovat julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyllä tavalla.

11 Vastuuvakuutukset

Yhtiöllä on oikeus ottaa vastuuvakuutus hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, mikäli se on riskeiltä suojautumisen kannalta perusteltua.

Liite: Valkeakosken kaupungin kaupunkikonserni. (Liite päivitetään tarvittaessa).

Liite: Valkeakosken kaupungin kaupunkikonserni

Konserniyhtiöt ja kaupungin omistus- tai ääniosuus niissä.

Tytäryhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Valkeakosken Energia Oy	Valkeakoski	100,0 %	100,0 %
Valkeakosken Asunnot Oy	Valkeakoski	100,0 %	100,0 %
Valkeakosken Palloiluhalli Oy	Valkeakoski	100,0 %	100,0 %
Eerolan Liikekeskus Oy	Valkeakoski	100,0 %	100,0 %
As. Oy Valkeakosken Kotikulma	Valkeakoski	-	62,0 %
Visavuoren Museosäätiö	Valkeakoski	100,0 %	100,0 %

Kuntayhtymät

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä	Valkeakoski	66,45 %	66,45 %
Pirkanmaan sairaanhoitopiirin ky	Tampere	6,71 %	6,71 %
Pirkanmaan liitto	Tampere	5,38 %	5,38 %

Osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Hämeen ammatillisen korkeakoulutuksen Oy	Hämeenlinna	20,29 %	20,29 %
Etelä-Pirkanmaan Palvelukiinteistöt Oy	Valkeakoski	50,00 %	50,00 %

Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Sointulan Keskus Oy	Valkeakoski	29,73 %	29,73 %

Yhteisyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus
Forssan Verkkopalvelut Oy	Forssa	-	50,0 %